

Landskap: Skåne
 Härad: Ljungby
 stad
 Socken: Höganäs
 Uppteckningsår: 1941.

Upptecknat av: rektor O. I. Eriksson
 Adress: och skolbarn i Höganäs
 Berättat av:
 Född år i

| | |
|---|----------|
| Päkse der | s. 1-33. |
| Köra ut julin. | s. 1. |
| Jättelast | s. 1-2. |
| Magi vid barns födelse o- vid barn dops. | s. 2. |
| Bryöllopsse der | s. 2. |

Skriv endast på denna sida!

M.7415:3

LUDS UNIVERSITETS

OCH SEMESTERHÖLDAK I FOLKMINNESARKIVET.

Pölsby ebdy

Vår det här hänt, hörde man
tala idag på mötet i dag. Man sätter här hägg
Då har man sand och stenar ut på masken
och lägger en hög sand. Sedan lägger man
en "Sücke" över. Då man då ska isla upp
hägg till mottfalenas hägg när man isladar,
sa far man inte över han seller henne.

•
Theo. Leonard. Österländska

M. 7415:4

LUND'S UNIVERSITETS

Öresundsskolans i Skövde "FOLKMINNESARKIV
1941.

Bräckor.

Bräckor finns till minne av
Jesus död och uppståndelse. Om bräckor
mön förga egg. Här är förgade egg. Jag
gav ihu ett. Jag fick tre egg, och det var
gott. Om skarvordagen kommer bläkulla
horingorna under granen över krosset.

Eben Karlsson.

Orestrandshistoria 7415:5ff
1941.

Lässtället

Vi har det varit grast. Jag
har mittat ägg, men där var
det, som gick ut. Och då sit jag
rägg, det var godt. Såg hem förs
förlusttiden var dess snygga handel.
Och om skattar solagen kunde bla-
hundskarrongarnas rida pro bre
kravat.

Ulf Ekblom.

LUNDs UNIVERSITETs
FOLKUNIVERSITET

M. 7415:6.

LUND UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Oresundsskolan i Höganäs 1941.

Piskleder.

Vår del är fäck, brukar man
sulla fåsägg på en takpanna.
G. Ca ser man, rems ägg, som går
ihu. Den rås ägg inle var iku,
shall ha den andres ägg. Vår ni
shall ha fåsägg dem, koppe vi
fingrar i affarena.

Hjal - Hjal Hjallard.

M 7415:2
Crossvalshöstar i Högsnäs. 1941

Säkredet.

Jag har kört halas om af under
grasken brukar det flyga hävor på
en kvarf till blåkulla. De kallas
blåkullshävor. Vi brukar förga
granskogen röda, blis och gula.
Den gula fargen blir av blåkullen
i varmt väder.

John Tersson.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 7415:8. Onsandskolan i Höganas. 1941.

Pösheder.

När det är målt hittar folk alltid här
möget roligt. Det är en mycket vändig sedvanja,
att mulla på sig och sitta här. Det
är gogen att bussa om, så fört man sätter dem och
det är mycket gott, men i det var tyggen för sty-
ra - att sätta sned.

Bertil Andersson.

Ms. 7415:9. Om prasken och skogen. 1941.

LUDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Paskseder.

Om priskarna brukar vi nulla
pråkägg. Utland brukar vi färga äggen
gröna eller gröda. Vi är hade vi köpt ägg
avr en gammal. Och vi åt ägg
påskaffon och pråskdagen.
Om prasken brukar vi göra ut i
skogen och färga björkris.

Bo Österberg.

Grundskolan i Höganäs 1941.

Börskeden:

Om gräshem brukar vi resa med ägg. Vi
lägger en platt pinn monterat och sedan lägger
vi sand på plåten. Därefter bogiar ni ihåll.
Vi står vid vatten i sida. Så vadar vi på samma
gång, och det är det, som sär i kvarn den har
som hade ägg et, som inte gick ihu. Boggen brukar
aldrig vara förgjade. Vi humpar för gräd mossor
och boggar det i vatten när ägggen hukar där
hur äggen sättles påb.

Rolf Persson.

M. 7415:12. LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
Oresundskhalong i flogenās. 1941.
Påskleder

Om påskhen åker man ägg
och man vullar näshägg. Först lägger
man en kalkanna, sen så gör man
en kyckant sen shall man lägga
sand i den byrkanten. En annan
påskred är att man hastar prongar
i en sprunn. Först shall man lägga
vars ett öre i sprunnen. Sen så
shall man hastar vars ett öre. Den
som där kommer i spammen eller hammar
måmnast han får alla eff öringarna,
egentligen förgar man med rödlöshöskal.

Ulf Blomkvist.

L. 7415:13. LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
O虞undsskolan i Höganäs. 1941.

Sjöksreden.

När det är präkt brukar man i
allmänhet härga sitt näshäfflon. Då
präkhästen rullade vi med oss. Vi satte upp
en brocka och lade en sken under den i
den enda säncley sa' att brockan hukke. Sen
rullade vi. Kunde man då med ett siff
stika till en annans sitt, fick man skör.
Vi är äggen gjäll ifru, hukke vi.

Torsten Björk.

Öresundskolan i Helsingör 1941 -

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Säckskedet

Man körkvar varar fri fra längfledagen.

Då "pinkar" man och gör mycket annat sköjt har det då här försöksgj. så nulles vi praskagg. Det är här om man koktar sogen härlig, för om de springer ihu så rinner gulham och vikan ut. Vi man "pinkar" så gör man sätta häci. Först tagges man en slen fra masken sen hittar man en eftoring. Den som de kommer "varmaat skenen, får ett knast, i det han säger krona eller vokta sör. Kommer de alla eldringsarna fra l. ee sör, och den som bivär, ochsä säger sör så får hem alla prangarna.

Hans E. Jönsson.

M. 7415:15.
Oresundsskolan i Höganäs 1941.

Päckseder.

Man hörkar alltid vara fri på långfridagen.

Dagen blir gär man och hämfar en bröcka och sand. Dagen efter mårar man "ogg och jönkar" - haska pungar mot en sken.asken firas vi till nivne av dess dock och myrhårdelse. Tör i kilen bördle märriskor oft har fanns havor och sät dessa far till Blåkullar under jäsken.

Herrg. Engshörn.

Ms. 74:15:10. Grundskolan i Höganäs. 1941.

Pi
skskolever.

Vi brukar färga sig om påskarna.
Men dena gång, som nu är förr, har vi inte
haft många ägg, för de var si dyra, så vi hade inte
ränt till det, så vi fick vara utan. Men påskaffon
var nu hos morbror Harry, och där fik vi var ett
ägg, men de var inte färgade de heller. Vi spelade kort
på kvällen.

Nils Erik Ossvald Olson.

M. 7415:16.

LUND UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ovärnsskolan i Lögmanäs 1941.

Päckesel.

Om prästern brukar man vulta
med ägg, och äggem, som man vultar,
är förgäde & zona, röda och blå. På
kräller brukar man äta vilt, ägg,
brod och mycket annat. Om påskens
är här inga möjelsillsfällningar. På
skärborslägen brukar bläckullakäringar
fara till Bläckubukta.

Lennart Holm,

Sk. 7415:17.

Oversändskolan Högansö den 22/4 1941.

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMENNESARKIV

Jörgensson,

Utländ pasteseder man skräppar
först minna att nulla pastekopp som
mag mama känner till, skän na' shall
äppen veva fargade, administrativa magna av
dem. ditt färger äppen gula är inte sa
treft, för då lägger man bara töskal
i vand vattn, miss annat kom man
ja kopa färger.

Bertil Jörgensson.

Pärkeler.

Man brukar sätta gräshögs och även "grönho
med blomigat eller storblad grengen. Det går tillvar
här: man riktar upp spred, och sen sätta man pris
ett vick avstånd, och sai båda man grengarna och den
som hamnar närmast, har ute ute bösse grengarna och
siger: "Se eller krama?". Kvar han då säger öre,
skall han kostat sig grengen. Kvar han bösse öre, har han
pris. J är har jag inkfullt prisbagg, för ~~de~~
~~de~~ var dyrt, men jag har icke full skit äg. I sådant
har jag gräshög, men förlorat har jag gjort. Dernation
har jag ränt med och omringar och andra lekar,

Sig Johansson.

M. 7415: 9.
Oresundsskolan i Höganäs 1941.

- Paskseder - -

Om granskarsa brukar man vilda gransk-
egg. Först rullar man ett ägg, och om det
bleni, som kommer, efter steker det
första ägget särvinnes han en kyla. Där
vuller dässse och jag ägg, och man vrir festa
gränd, så sibulle vi spruta badminton. Och dä-
se glönde att han hade lagt sitt ägg i flickan,
och vi sprödlyf till dässse mark, och det handes
skräck vid flickan, skrassat, och dässse
fick ga hem och tagga ut flackarna.

Jörg.

M. 7415:20 LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bressands skolan i Elgånsas 1941.

Självskrivet

Lässkor färs till minnen av Jesus
död och uppståndels e. Den prisbärar
de bögar färg för att bärpa uppminnend.
Elgåns skola de försöka få
fakt i en lektion och lära samb. Sedan
säkra de lektionen uppminnning och
lägger s anden medanför. Ja os det blott
att se uta upp. Det ägg som ikke gäs i-
sänder, har ruminat.

Jöns Larsson.

Ms. 74.15:2
Overskedskolan i Höganäs 1946

P. Askestedt

LUNDS UNIVERSITETS

TOLKMINNESARKIV

Nu är det färdig, och jag får väl berätta om
några färsheder. Om färken vetter vi färshägg. Då kan vi
en hufvudna och löper sand hin, och sen hör vi sven
ut sand på marken. Den gräver in en hög, där ögonen sätts in.
De ägg, som sätts ner, rinner. Vi tarar en grann, och
si star in en lit ifän grannen, och si slänger si frönvar.

Den, som lyckas hitta sin fröng i grannen, skall säga hona
eller klave. Och säger han då hona, så del honom pris
klave, så är det näst man, som skall ha kastet. Och man
säger, att bläckfläckningen kommer om färsik. Och vi rullar
hur öringar fina er hufvudna, och si är den vist iniger
och i de sängarna sit, hur mycket man vinner, ifall man
lyckas få här öringen att skanna inom näsan av sängens

Göte. Göte,

Overskridsskolan i Högåsas 1941.

Paskeder.

Om näckarna brukar man sätta ägg
och nulla ägg. Då böper man en
brocka upp munen i mun, han sätter
lägga sand på brockan och en bit utan-
om, så far man nulla värds eff ägg.
Ägaren till det ägget som suller först,
far ge den andre eff ore, ifall han
sköler enof ägget.

Alice Andersson.

M. 8415:23 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Grundskolan i Höganäs 1941.

Pärkeseder,

"Om pärken brukar man nulla pärkägg. Hyggnlingen
hölls i närländor. Man har en kalkpanna, som man lägger ^{med} på.
Man lägger över band på marken framför kalkpannan. Eder
kan man färdiga nulla. Först nulla nästan till ^{och} att sedan
gäller det för de efterföljande att slita på urvandras ägg,
Om man nästan nulla och sliter på någon annans ägg, shall
han ha en peng av dem, vars ägg han har slit, eller firs man
ägg, eller niock annat, som man gör förhand kommit
överens om. Pärker fincs till minnen av just död och upphördhet.

Lennart Olofsson,

M. 7415:24 LUND'S UNIVERSITETS
FOKMINNESARKIV
Öresundsskolan i Höganas 1941.

Paskeder.

Var nötk
brukar mor förga ägg.
Vi brukar alltid ha äggen brunna, röd och blå.
Sjukarna brukar rulla ägg. Jag såg 2 ägg påskaflocken,
3 ägg påskadagen och 2 ägg annandag påsk.
Dåne lyckas på ut i shopen och skåra kötter
och såka på bordet med små kycklinor i, som
är gjorda av vadd, som är färgat gult.

Herr. Erik Ohsson.

Påskräcke.

Om skärtorsdagaras frukar blåkullar.
haringar flyga pris sonekvarken och ha kaffe.
prönan med allt blåkull. Om pröskogen
frukar man nulla egg. Om pröskafforen brukar man
se, vem som kan åta fest egg, men det har
man ej haft råd till där, för de är så dyra.
Ja, att barn fåva ägg, som var loskökt och
hur som var slébla. Vi var i Helsingborg
pröskogen, och där åt jag de ägg vi svaltade upp
var ut, och mitt ena synack. Vi hade färgat
äggen gröna och röda.

Perly Pettersson.

Dok. 7415:26.
Saskedler

LUND UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Töre brodde "manniskorna", att det finns
kvinnor, som inte till Bläckulla, men
att Bläckulla finns int. Om näst brukar
vi rulla egg, va om man då stöter ett
ägg, så skall ägget växse betala
löre. Vi brukar också kasta pengar i en
spann. Då lägger vi först vare sig man-
nen, och den, som sedan lyckas hitta si-
nun pengoring är spännest, vinner 1 - oringar -
mål

Carl. Forgy Glöder.

M. 1415:22
Öresundshotan i Höganas 1865 UNIVERSITETS
KAMMANNESARKIV

D°
Paskeder.

Om gräskem brukas man sölla
gräshopp. Och ja skarsstagen
brukar icke fästa em tapp ja syren ja
varandra. Då sager man: "Hall du
fleyga till Skrikulla? " Ja gräskörslagen
är alla arbetare från.

Ernst Ehle Nilsson.

Öresundsskolan i Höganas. 1941

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Påskseed

Mår det blir pråk, brukar vi fiojkar
vara en pråkhana. Då går vi och hämtar
 sand och lägger den, så det blir en rekt-
 angelformad sycke. Sedan gör vi en backe
 i ena änden. Den, som stall sulla, lägger
 sitt ägg på backen. Om ägget rör vid någon
 annas ägg får den, som ägget, som
 blivit sikt, giva den vondre en kula!

Sax Olson.

Öreundskolan 1941. Stora

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
Söderböle.

Hur brukar vi fiskhar vilda ägg, som
är fargade i alla slags färger.
Och vi är ganska vildlade magnas fiskhar och
går nog ut i sanddalen på
behörläkern. Vi hände en gråt på
pankewar var sandläckan, så oft alen
slubbae mer i sanden, och därfler
forsokte vi vilda ägg i en håla
vi hade gjort i sanden.
• Åtta skälvorsdag brukar haringar
vilda på en kvast till B:s kulla, och
oda sandas dilla haringorna fört si
kyrkan tidigt på chartorsdags-morgon
för oft dricka af kaffe. Om man
da springer ihj gangen runt om
kyrkan och sedan tilltar sin genom

Ms. 7415:30

oukan, han man de haringarna sätta
på bänkarna i hyrkan och dricka
kaffe på kaféet.

Ja har min mor berättat för
mig, att jag var mindre, men
jämförligt är jag vänt tag inke.
Min mor är född i Staffansborg.

Bernt Larsson.

LUND UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 7415:31.
"Presvärds skolan i Höganäs". 1941.

Gästbokssedev.

Måndes fräskheden brukar vi
projikta sucka prastagg; det är en gammal
sedvanja. Om annan sedvanja är, att man
brukar fala om bläckfiskharingar. Folk brukar
saga, att de sitter på en kvarn och äter
bill bläckfisk. Det är en kredje sed är, att
folk malas "ögon röda, lila, gröna och i
alla finger.

Som demologen?

No. 7415:32 LUND UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
Orosondsholans i Stora Skogas. 1941.

Ejsheder

Har oft blivit fäsch, hittar folk alltid på
nägot roligt. Man brukar sätta påskagg.
Det är en mycket vanlig sedvanja att sätta påskagg.
En annan sätter, oft man pratar om bläkulla-
hässingar. Bläkullahässingar rivas alltid upp i
stötningart mot en kvast mellan kungen och en hoffhövde
i handen. En annan påskagg är oft färga äggem
och sedan sätta upp dem.

Herr: Erik Persson

Nr. 7415:23 LUDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
Gesamnalskolan i Högåsås. 1941.

Postkrediter.

Under påskhem hade jag
inkel rolig, för min mor var sjuk,
så allt gick sommna. E och
dagen efter var mor så dlig!
Att hon fick sommna till löparell.
Och där har hon legat under hela
försken, så det var inte roligt. Men
nu är hon ganska bra, så att hon
kan ske sommer hem idag, men det är
inte säker. Och här jag ink mer säll
skrivit för dennas gång.

Lösta Charlesson.

Bidrag till folkminnesuppteckningen i Högåns 1941.

Meddelande till Lunds universitets Folkminnesarkiv.

av Olof S.Eriksson.

A. Ännu förekommande sedvänjor vid påskan.

Skriftliga berättelser av 13-års pojkar i Öresundsskolan, folkskolans VI klass, närslutet.

1. Pojkarna har fått färgade påskägg. Ännu förekommer, att ägg färgas i lökskal.

2. "Äggrulling" övas numera endast av pojkar. Enligt vad pojkarna uppger, deltar ^{vanliga} flickorna i äggrullingen. Vanligen användes för leken en snett ställd tegelpanna, och banan förlänges med sand. Leken är spelad där insatsen är antingen ägg eller pengar. Vinnare blir den, vars ägg råkar mot spelarens.

Olika traditioner, som barnen uppehåller, här tidigare övats av de vuxna. Detta gäller ex. "köra julen ut" vid Knut, "slå katten ur tunnan" fastslagen, majsungningen, dansen kring majstången, äggrullingen o.s.v.

Fru Ek i Viken / nu i 70-årsåldern och född i Viken / meddelar, att i hennes ungdom äggrulling förekommit i hennes hem och i nomhus. Vid ett tillfälle, som ex., var en "magister" / lärare vid en privatskola i Viken / med om äggrulling i hennes hem. Äggen var färgade röda, gula, blå och gröna. Tegelpanna och sand användes.

3. Ägerim. Skärstorsdagen / 10/1 1941/ var jag gäst vid äggsuve hos Handverksföreningens Ungdomsgille i Högåns. Äggen röda och blå. Bordsdekoration påskliljor och nyutslaget björkris. För vart kuvert ett utskrivet påskrim, ex. "Påskens puss kan för en Eva göra livet värt att leva".

4. Påskkäring. Hos familjen Ek, Viken, fanns senaste påskan en påskkäring av halm. I Högåns tillverkas påskkäringar av en fröken Holm, keramiker. Hon gör huvud och armar av keramik, kläderna av konstsilke, kvästen av björkris. Pris 3:- kr /

5. I Högåns hissas flaggorna längfredagen på halv stång. Sedan är i sätgående, senaste längfredagen endast 5 flaggor hissade.

B. Numerat borttagd sedvänja vid påskan.

borttagen.

Vid denna sten brukade barn från Höganäs regelbundet varje påskdag samlas för att där åta sina påskägg. Person håller för troligt, att sprungligen vuxna personer begått sitt påskoffer vid den stora sten i Måarpskogen. / Betecknar barnens äggätande vid denna sten slutou ten för en i bygden fortlevande tradition sedan hedenhärs? /

Det är att beklaga, att denna offersten med dimensioner, som säkerl ingen annan sten på Kullaslätten kan uppvisa, blivit sönderslagen.)

6. Sedvänjor inom familjelivet.

Fiskläge
Meddelare: Fru Alice Sonesson, Steglingegården, född på Höganäs på 189 talet. Fadern skeopare och tillhörande en gammal Höganässl /modern engelska /.

1. Vid ett barns födelse.

Man klippte med en sax i luften runt barnet.

2. Vid barndopet.

När Alice var döpt, tog "moster Hedvig" / frau Hammar och dotter till byfogden Jonas Lindgren/ dopvattnet för att kasta detta till en ros buske på Hamnplanen. Detta skulle befordra barnets trivsel m.m., och var mycket viktigt, att vattnet kastades just till en rosbuske. Hamnplanen hade några år tidigare bildats genom utfyllnad vid stranden med aska från "Bruket". De där vid den tiden växande vildrosbuskarna må ha varit tämligen små. Då vidare Alice döptes i november och vattnet kastades ut under kvällsmörkret, är det förklarligt, att ett missöde inträffade - "moster Hedvig" kastade dopvattnet, inte till en rosbuske utan, tyvärr, till en "borrebuske" / kardborre/.

Om Alice kinder inte alltid är rosenröda, kan detta alltså beror på "moster Hedvigs" slarv.

3. Vid bröllop.

Utanför bröllopsgården uppsattes till ära för brudparet ett flaggst / olika formade och olika färgade signalflaggor/ - förekommer fortf de, att vid bemärkta tillfällen ett flaggställ hissas. Flaggstället ett tecken för byns folk - isymerhet barn och ungdom - att bröllo